

Nekem szülőházam

Honvédelmi játék területi döntője Szegeden

Vidám zeneszó, pattogós lapulók köszöntőkék tegnap, szombaton reggel a szegedi Zalka Máté laktnya udvarán felsorakozott csapatokat, akik ezúttal nem éppen a megszokott katonai uniformisokban díszlegtek. A kiskunfélegyházi honvédeknek indulóra menetelő „tarka” egyenruhás serege ezúttal nem a laktnya „állandó lakója” volt. A Magyar Honvédelmi Szövetség és a Magyar Kommunista Ifjúsági Szövetség tavaly ősszel a fegyveres erők napján indított, egész országra kiterjedő vetélkedősorozatának a *Nekem szülőházam* címmel meghirdetett honvédelmi játéknak résztvevői, a sokszoros akadályon becsülettel átvirgogított csapatok versenyzői adtak egymásnak találgatót.

Általános iskolástól a nyugdíjhatár közelében levőig minden korosztály képviseltette magát a nagyszabású vetélkedősorozatban, s így volt ez a szegedi területi döntőn is, melyen Bács-Kiskun, Békés, Hajdú, Szabolcs-Szatmár és Csongrád megyék csapatai mérték össze erejüket, honismereti tudásukat ügyességüket. A felsorakozás után dr. Palotai Jenő őrnagy, az MHSZ Csongrád megyei titkárhelyettese adott tájékoztatást

az egész napos programról, és a megnyitói ünnepségről, majd — laktanyában stilszerű katonássággal — az előljáró fogadása és jelentésbeadása következett. Csepri László alhadnagy jelentette Vas József ezredesnek, az MHSZ főtitkárhelyettesének a csapatok felsorakozását, majd az előljáró üdvözlője, köszöntője a versenyzőket. A Himnusz elhangzása után Bódi György, a KISZ KB tagja, a megyei KISZ-bizottság első titkára a területi döntő rendezőinek nevében köszöntötte az „erőpróbára” összegyűlteket, beszélt a hazafias hagyományokról, és a vetélkedősorozat politikai jelentőségéről, majd jó versenyzést kívánt.

Ezután a résztvevők máris fejsorakoztak, hogy leküzdjék az első akadályt, amely ezúttal a legkevésbé sem képtelen jelentésű: akadálypálya volt. Miután a versenyzők csoportjai különböző összetételben, nemcsak korok, de fegyveres testületi hovatartozás szerint is különbözőek voltak, ennek megfelelően a feladatok is sajátosságukhoz mérten állították össze. A katonák minden akadályon át — a gyerekek azok mellett futottak...

Dörgött a fegyver is. Egy újabb helyszín, a honvédségi lőtér adott nem kis térére menő versengési lehetőséget a katonai és határőrcsapatoknak, a löfeladattól a nyomolvasásig, fegyverkezeléstől a határsértő elfogásáig változatos volt a katonák próbatétele. Sok dolguk akadt az állomáshelyek értékelő tisztjeinek. Az akadálypályán például a békécsabaiak jeleskedtek, a lőterem Szabolcs „aratott”, s mint ahogy a futóversenyen sem mindig döntöttek a részdíjak, annak sem volna sok jelentősége, hogy ismerjük, melyik helyen ki tört az élre.

A gyakorlati, emberpróbáló feladatok után ha nem is pihenni, de mindenesetre esztalhoz ülni összegyűlték a 624. számú Szakmunkásképző Intézet gondosan előkészített aulájában a mindent eldöntő szellemi vetélkedőre melyen igencsak sok dolog akadt a jól ismert televízióriporternek, Feledi Péternek. Senki sem bánta, hogy a tervezettnél hosszabbra nyúlt az egyébként is hosszúra tervezett területi elődöntő.

A Nekem szülőházam honvédelmi játék szegedi területi döntőjének győztese és egyben az országos döntő résztvevője a Bács-Kiskun megyei csapat lett. Csongrád megye a „célegyenesben” végig vezetett, s csak az utolsó pillanatban szorult a 2. helyre. Harmadik lett Békés megye csapata.

Koszorúzási ünnepségek

Az MSZMP Szeged városi bizottsága, Szeged megyei város tanácsa, a Hazafias Népfőnt városi bizottsága, valamint az MSZBT Szeged városi tags csoportjai holnap, hétfőn koszorúzási ünnepségen emlékeznek meg a győzelem napjának 33. évfordulójáról.

Délután 3 órakor a Dugonics temetőben a szovjet hősi emlékműnél és a Belvárosi temetőben levő román hősi emlékműnél helyezik el a megemlékezés koszorúit, 4 órakor pedig a Széchenyi téren levő szovjet hősi emlékműnél lesz koszorúzási ünnepség.

Ifjúsági nap Kisteleken

Szeged járás községeiből félezerrel több fiatal érkezett tegnap Kistelekre, ahol nagyszabású ifjúsági napot rendeztek a béke és barátság jegyében. A program délután 3 órakor kezdődött a kollégium melletti felvonulási téren. A nagygyűlésen négy fiatal — a tanulóifjúság nevében Hegedűs Margit, a kisteleki gimnázium tanulója, a munkásifjúság nevében Fodor Béla, a Taurus deszki gyárának vilánszerelője, a mezőgazdaságban dolgozók képviselőjében Torma Tibor, a sándorfalvi Magyar-Lengyel Barátság Tsz agrárszakembere, az értelmiség küldötteként pedig Szolnoki Tünde üllési pedagógus — mondott beszédet. A résztvevők tiltakozó táviratot vezettek meg a fegyverkezés ellen, és azt elküldték a szolidaritási bizottságnak.

A nagygyűlést követően a béke és barátság ifjúsági napon résztvevők a művelődési házban külpolitikai fórumon vettek részt, melyet Várkonyi Balázs, a Magyar Rádió megyei tudósítója vezetett. A feltett kérdésekre Lengyel László, az MTI munkatársa válaszolt. A felvonulási téren is folytatódott a program, mégpedig polkaszinóval. Ugyanekkor a munkás művelődési klubban baráti találkozóra került sor a Szegeden tanuló külföldi diákokkal. A fiatalok vidám ünnepsége tábor-túzzal, táncsal és szabadtéri filmvetítéssel ért véget.

K. K.

A béke és barátság jegyében

Gazdag rendezvénysorozat

Holnap, hétfőn a győzelem napján, a II. világháború befejezésének 38. évfordulóján kezdődik a békebarátság hónap gazdag rendezvénysorozata Csongrád megyében.

A megyei és a Szeged városi megnyitói és a hagyományos békehangversenyét hétfőn este 7 órakor rendezik a Tisza-szálló hangversenytermében. Az Országos Béketanács, a Hazafias Népfőnt megyei és Szeged városi elnöksége, a KISZ Szeged városi Bizottsága, valamint a Szeged megyei városi tanács közös szervezésű nyitóünnepségén dr. Balogh András, az MSZMP KB külügyi osztályának munkatársa mond ünnepi beszédet.

Ugyanezen a napon lesz Makón a magyar-szovjet barátság napja.

Május 14-én Szegeden, az ifjúsági sporttelepen béke-majális rendeznek, 15-én pedig Hódmezővásárhelyen eszperantista béketalálkozó.

Az áprilisi határozat után

Ehettekben a városi és járási pártbizottságok ülésein értékelik az MSZMP XII. kongresszusa óta végzett munkájukat, és a Központi Bizottság áprilisi határozata szellemében meghatározzák a további feladataikat.

Igen nagy jelentőségűek ezek a testületi ülések. Nagyon járulnak ugyanis hozzá a XII. kongresszuson kitűzött feladatok eredményes megvalósításához, hogy az irányító szerepet betöltő és nagy önállóságú városi, járási pártbizottságok érdemben miként elemzik munkájukat, a pártbizottsági tagok aktív részvételével.

Ez azért is fontos, mert már az eddigiekben is határozottabban érvényesült a választott testületi tagok egyenjogúsága, erősödött személyes felelősségük mind a határozatok előkészítésében, mind a döntéshozatalban és a végrehajtás szakaszaiban. Elősegítette, ezt a korábbi tervszerű és tudatos kiválasztás, a káderképzés, az iskoláztatás, amely jól szolgálta a pártbizottsági tagok általános és politikai műveltségének gyarapodását.

A szocialista társadalom sikeres építésének alapvető feltétele, hogy érvényesüljön a párt vezető szerepe. Társadalmunk fejlődésében ezért döntő jelentőségű a marxizmus-leninizmus elveire épülő politika. Ez dialektikus kapcsolatban van a munkástilussal, amely belőle következik, és azt szolgálja. Az MSZMP politikája — amint a Központi Bizottság legutóbbi ülésén is kirajzolódott — kiegyensúlyozott, torzulásoktól mentes, eredményesen vezeti a fejlett szocialista társadalom építését. A munkásosztály és a társadalom széles rétegeinek érdekeit kifejező politikai alapján alakulhat ki a lenini munkástilus. A jó politika azonban a helyes munkamódszernek csak a lehetőségét teremti meg, a megvalósításhoz céltudatos munka szükséges. Annál is inkább, mert a munkástilus visszahat a politikára. A helytelen módszerek eltorzíthatják a párt helyes vonalát, akadályozhatják hatékony érvényesülését.

A most zajló pártbizottsági üléseken érdemes hasznosítani a feladatok meghatározásánál a munkástilus eddigi tapasztalatait, amelyeket a városi, a járási pártbizottságok már korábban is több helyen megtárgyaltak. Megfelelő szelekcióval biztosítható például, hogy a testület elé csak politikai megítélést és állásfoglalást igénylő, lényeges témák kerüljenek. Ugyanakkor a gazdasági kérdések mellett nagyobb figyelmet érdemes fordítani az időszaki belpolitikai, ideológiai, a párt belső életével összefüggő kérdésekre. Több pártbizottság ülésén felmerült, hogy a testületi viták legyenek határozottabbak, alaposabbak, de ehhez az előterjesztések tartalmazzanak több nyitott kérdést, adjanak alternatív lehetőséget a döntéshozatalhoz. Ezt a célt szolgálhatná, ha a szóbeli kiegészítések bemutatná, hogy az előterjesztés előkészítésekor milyen vitatott kérdések szerepeltek és milyen eltérő nézetek adódtak.

Figyelembe érdemes venni azt is, hogy az előterjesztések, a határozati javaslatok készítői függetlenített apparátus mellett a munkabizottságok, a pártbizottság tagjaiból álló aktív csoportok. Így ök cselekvő részeseik az előkészítésnek. Ugyanakkor a többség csak a kézhez kapott irások anyagokra, illetve a szóbeli előterjesztésekre és korábbi vagy helyi tapasztalataira támaszkodhat. A fiatalabb pártbizottsági tagok között az is előfordul, hogy a tárgyalás napirendekkel kapcsolatos központi állásfoglalást, illetve a járási testület korábbi határozatát nem ismerik kellően, ezért az akadály lehet a helyes megítélésnek, megalapozott véleménynek. A pártbizottsági tagok felelősségtudata általában magas szinten mutatkozik meg a közös döntések kialakításában. Erre utal egvegek között az az igényük, hogy jobban aktivizálódni kívánunk egy-egy területen lefolytatandó brigádvizsgálatban és több konkrét személyes megbízást várnak a párthatározatok végrehajtásában. Egyben önkritikusan, önmagukkal szemben támasztott követelményként szölkak több helyen arról, hogy saját területükön megfelelőbben és konkrétabban kell segíteniük a párthatározatok végrehajtását.

A munkástilus javításához tartozik az a tapasztalat is, hogy egyes pártbizottságok ülésein a döntések előkészítésére nagy erőket vonnak be, de a határozat meghozatala után már kevesebb figyelem irányul végrehajtására. Mégpedig ez a legfontosabb. Eppen ezért a mostani ülések után, az elfogadott határozatok birtokában, minden korábbinál többet kell törődni azzal, hogy a párttagsággal beható eszmecsere folyjék a Központi Bizottság áprilisi határozatának minél elmélyültebb megismerésére. A párttagságot érvekkel lehet meggyőzni az egységes értelmezés és cselekvés érdekében. Az elfogadásra kerülő határozatok jó alapot adhatnak az irányított munka továbbfejlesztésére. Minőségileg is további javításra vár a testületek kollektív tevékenysége, mert ez kedvezően érezteti hatását a pártdemokrácia kiterjesztésében és a párttagság mozgósításában. Indokolt tovább lépni a politikai munka társadalmisításában is. Minél több aktivistát, párttagot vonnak be a határozat gyakorlati végrehajtásába, annál eredményesebben növelhető a párt tömegbefolyása, és formálható a közhangulat. Az érdemibb kollektív munka ismét, hogy a választott testületek tagjai a jövőben még több tapasztalatot, információt szerezzenek a városuk, a járásuk életének különféle területeiről, eseményeiről. Ebben sokat segíthet, ha a pártbizottságok tagjai gyakrabban és rendszeresebben kapnak megbízást a testület képviselőivel az irányított pártszervek rendezvényein, mindenekelőtt a taggyűlésein. Ehhez természetesen elengedhetetlen, hogy ezek a pártbizottsági tagok is legyenek még öntevékenyebbek, jobban éljenek jogaikkal és következetesebben teljesítsék kötelességeiket. Vállaljanak nagyobb részt a politika hirdetésében és végrehajtásában, legyenek érzékenyebbek a különböző nézetekre, jelenségekre, a testületi vitákban törekedjenek az összefüggések, a konkrét tennivalók és a végrehajtás feltételeinek alaposabb elemzésére.

A párt Központi Bizottsága április 12—13-i ülésének határozata kitűnő lehetőséget kínál ahhoz, hogy a városi, a járási pártbizottságok ülésein mélyrehatóan elemezzék eddigi munkájukat és határozataikban konkrétan megjelenjék saját testületeik, valamint az általuk irányított pártszervek, -alapszervezetek további tennivalóit a XII. kongresszus határozatainak még eredményesebb megvalósítására.

Dr. Arató András

Elváltaknak a válásról

Amikor két ember kilép a házasságfelbonthó teremből, korántsem fejeződik be kétoldójuk kapcsolata. Jóllehet törvényesen nincs többé köztük egymáshoz, de az együtt eltöltött idő, a gyerek, az emlékek, s azok a bizonyos közös szerzemények, a látható és láthatatlan kötőszálak még sokáig léteznek, élnek, nehezítve az újrakezdést. A válás tehát nem néhány hónap okmánybélyegekkal és beadványokkal színesített hivatalos eseménye, hanem hosszú ideig tartó bonyolult folyamat, ami számtalan változást hoz az elvált emberek életének sok területén. Sokszor éveket vesz igénybe, amíg a válás után eljutnak egy új életvitel kialakításáig, s akár egyedül folytatják tovább, akár új együttélést vagy házasságot keresnek, meg kell fogalmazniuk a felborult házasság minden tanulságát, már csak azért is, hogy a múlt hibái ne ismétlődhessenek.

Ha a válást nem egyszeri aktusnak, hanem folyamatnak tekintjük, amely a válás fontolgatásától a házasságfelbonthó utáni stabil életvitel kialakításáig tart, akkor e folyamat időtartamát kettő-három évre becsülhetjük. A válófélben levő vagy elvált ember ez idő alatt olyan élethelyzetbe kerül, amely sok mindenben hasonlít más veszteségekkel járó életkörülményre. De míg minden más veszteséges élethelyzetben találhat az ember intézményes, úgymond társadalmi támogatást, addig a válást követő kudarcézés egészséges feldolgozásában nem talál ilyen segítséget. Ez aránytalanul nagy veszélyhelyzetbe sodorhatja a válással újjárendeződő családot minden tagját és oly terhelhet ró az egész társadalomra, amelyek egyébként könnyűszerrel elkerülhetők lennének.

Ma még a válásokat — mint ahogyan azt a szomorú statisztikák mutatják — nem

tudjuk megakadályozni. Segíteni — a házasságfelbonthó eljárási feloldozását itt és ma szintén nem „divat”. Vannak, akik tárgyalnak a család felbomlásának megelőzéséről, a tanácsadó szolgálatok életre hívásának fontosságáról, az úgynevezett krízishelyzetek megoldását segítő intézmények létrehozásáról. És vannak, akik — ha magányos vállalkozásként is —, de megpróbálkoznak a konkrét, kézzelfogható, „a rögtön ható” segítségnyújtással.

A Bartók Béla Művelődési Központ ad otthont annak a hathetes foglalkozássorozatnak, amelyet elváltak számára szerveznek, s amelynek vezetését, szakmai irányítását jogászok és pszichológusok vállalták.

Dr. Bognár Gábor készítette el a közel másfél hónapig tartó előadás- és vitasorozat témavázlatát az eredeti bostoni modell felhasználásával. (E jelenleg legsikeresebb, világszerte ismert és elterjedt felsőoktatási modell kísérleti programja 1971-ben indult a bostoni Harvard egyetemen. Robert S. Weiss szociológus-professzor vezetésével.)

A szeminárium nyolc előadástól, illetve az azokat követő csoportos beszélgetésekből áll. A foglalkozásokat nyolc héten át heti egy alkalommal tartják. A szemináriumsorozat azok számára lehet mindenképp hasznos, akik egy évnél nem régebben váltak el, tehát nagy valószínűséggel még az átmeneti élethelyzet gondjaival küszködnek.

Várható, hogy a foglalkozássorozat végén a vitacsoportok olyan társaságok alakulhatnak, ami a szeminárium végzetével hiányozni fog a résztvevőknek. A bostoni foglalkozásokon több ízben felmerült olyan igény, hogy folytassák vagy tegyék rendszeressé ezeket az összejöveteleket. Az itthoni próbasorozatnak is egyik leglátványosabb eredménye lenne ez.